

Psí máma ze salónu krásy

V práci, kde má za úkol zkrášlovat zákaznice, se pohybuje v čistém prostředí nasyceném vůní krémů a pleťových vodiček. Po příchodu domů se však ocitá v úplně jiném světě, kde pro estetično není místo.

>> Markéta Mitrofanovová

Kosmetička Jana Plaňanská se totiž před více než třemi lety rozhodla, že začne pomáhat opuštěným psům postavit se znovu na nohy a dostat se k novým páníčkům. Momentálně jich má u sebe v bytě v pražském řadovém domku se zahradou osmnáct včetně několika štěňat. Nečekejte ale žádné chudinky schoulené v koutě. Většina chlupáčů je nabitá divokou energií a touhou se mazlít, že by vás ulízali k smrti.

Vydolovat z nich ztracenou důvěru v lidi není kolikrát jednoduché, ale paní Jana pro to dělá maximum. Vzhledem k tomu, že už má dospělou dceru a v osobním životě se nemusí na nikoho příliš ohlížet, může si dovolit zpřeházet denní rytmus a jezdit nakupovat třeba o půlnoci, až její svěřenci usnou. „Vzdala jsem se bez nadsázky všeho. Dostanu se nanejvýš dvakrát za rok do kina nebo do akvaparku. Změnily se mi zkrátka priority,“ popisuje skutečnost, před níž nelze smeknout.

Třínožku rozběhala

Kdysi jí maminka řekla, že psa si může pořídít jen přes její mrtvolu. Ve dvaceti přece jenom domů přivedla německou dogu a rodina se s tím vyrovnala. Pak dlouho psa neměla. Fotky fenky stejného plemene, které spatřila na internetu, ji ovšem před několika lety chytly za srdce. „Ellinka byla vyhublá na kost, našli ji, jak se někde



>> Od doby, kdy začala poskytovat dočasný azyl početné smečce psů, o sobě kosmetička Jana Plaňanská prohlašuje, že je kovářova kobyla, která chodí bosa. „Dlouhé pěstěné nehty? To je poslední, co mě teď zajímá.“ Foto Právo – Petr Horník (2)



>> Třínožka Happy se díky rehabilitacím a masáží naučil i běhat. Foto archiv Jany Plaňanské

toulá, což je případ většiny zvířat, u kterých nikdy nezjistíte, z jakého jsou prostředí a co má za sebou,“ vysvětluje paní Jana.

Už dřív podporovala útulky nákupem gramů či venčením, jenže tentokrát to bylo něco jiného. Jakmile zjistila, že osud psích nalezenců může vlastním přičiněním posunout k lepšímu, začali pejsci přibývat. „Když se přihlásíte do příslušné skupiny na Facebooku, má to potom rychlý spád a v některých případech jde doslova o život. Má na mysli třeba štěňata pohozená v lesích těžce zraněná nebo nemocná zvířata, která by už leckdo odepsal.

Ne tak paní Jana ve spolupráci s veterinářkou Renatou Kvapilovou. Po dvou měsících rehabilitace se jim například podařilo rozpohybovat pejska jménem Happy, který byl nalezen s těžce poraněnou nohou. „Není jasné, jestli si ji při točení někam přivřel, nebo mu zapadla mezi kameny, ale zachránit se nedala. Když mně přijel, skoro nechodil, protože se n



>> Ačkoli není jasné, co všechno mají za sebou, působí svěřenci Jany Plaňanské spokojeně.

sice procházky se svými svěřenci popisuje s humorem, ale ukočírovat smečku, v níž každý člen má venku trochu jiné zájmy – tu si chce k něčemu přičichnout, tu něco označkovat –, ji stojí dost sil. „Už jenom sbírání hovínek v situaci, kdy mě několik psů současně táhne dál, je velký adrenalin,“ pousměje se a dodá, že zvířata, mezi nimiž dominují bystří kříženci, se učí chůzi na vodítku jeden od druhého, a tím jí venčení usnadňují.

Horší to bývá s kolemjdoucími. Někteří si tukají na čelo, což je ta lepší varianta. Nepříjemné je, když jiný pejskař pustí do chumlu zvířat ještě to svoje a rázem jsou všichni smotaní do kozelce. Tu a tam paní Janě vypomůžou dobrovolníci, kteří přijdou chlupáče vyvenčit. Když je nejhůř, můžou sice vyběhnout na zahrádku u domku, ale pro jejich socializaci je důležité, aby přicházeli do kontaktu s širším okruhem lidí a psů a dostávali se do jiného prostředí.

„Zjistit, že lidi můžou být fajn, je vlastně pro psa základní věc k přežití. Kdo se ztratí a odmítá se přiblížit člověku, umře někde ve křoví, protože si nedokáže nic ulovit,“ objasňuje Jana Plaňanská. Při takovém počtu zvířat na relativně malém prostoru se nabízí otázka, co na to sousedi. „Nic, my přece nejsme hluční,“ říká. A má pravdu. Šťěkot se během dvou hodin, kdy jsem tu na návštěvě, skutečně ozve jen sporadicky. Psi spíš vyža-



uměl přizpůsobit třem nožkám, jak byl vychrtlý a měl atrofované svalstvo.“

Postupně se nejenom rozchodil, ale dokonce rozběhal. Velkou roli v tom prý hrála i možnost dovádět s ostatními štěňaty ve skupině. „Dnes je to absolutně spokojený pesek, na jehož chování vůbec nepoznáte, že má jen tři nožky,“ vzpomíná

Jana Plaňanská na jeden z příběhů s dobrým koncem, kterých je naštěstí většina.

Ťukají si na čelo

Dovedete si představit, jak to vypadá, když se jde třeba sedm psů najednou vyvenčit. Paní Jana

PR73354

Udržte svůj cukr pod kontrolou

Přispívá k normální hladině cukru v krvi¹



100%
Z PŘÍRODNÍCH
ZDROJŮ



Doplňek stravy

Obsahuje byliny chebuli srdčitou¹, zázvor¹ a skořici¹ a houbu hnojník obecný

Vyrábí: TEREZIA COMPANY | Žádejte v lékárnách nebo na bezplatné lince 800 72 72 72 | www.terezia.eu



<< Veterinářka Renata Kvapilová dala fence jménem Bajlá, kterou už jiní odborníci odepisali, šanci na plnohodnotný život.



<< Ke štěňatům přistupuje Jana Plaňanská téměř jako k lidským kojencům. Dokonce jim pořizuje balené hračky.



dují pozornost v podobě podrbání, někteří se nakrucují před fotoobjektivem.

Neměla se narodit

„Nehůř dopadají zvířata, která člověk dostane zadarmo, takže si nakonec víc váží televize nebo telefonu než toho živého tvora,“ pozastává se Jana Plaňanská nad přístupem lidí především na venkově, kde se nechtěná štěňata dřív topila, ale teď se v jakémsi zvráceném pojetí humanity rozdávají nebo vyhazují na ulici. Desítky a desítky let jde hlavně o křížence, kteří se dál míchají mezi sebou, a dneska už nikdo nevystopuje, jaká plemena byla v dávných dobách u jejich zrodu.

„Taková zvířata se neměla vůbec narodit, takže jediným řešením do budoucna je kastrace, což je ale pro mnohé vyhazování peněz,“ kroutí hlavou paní Jana. Přitom štěňata patří mezi nejohroženější nalezence, které může usmrtit i banálnější infekce nebo parazit. „Už se směju sama sobě – teď jsem sháněla balené hračky pro ještě neočkovaná miminka. Stres v nich může snadno rozpoutat cokoliv, stačí obyčejný průjem, který je za den tak dehydratuje, že s nimi může být konec.“

Ví, o čem mluví, podobně jí totiž odešlo několik pejsků, i když už vypadali, že mají nejhorší za sebou. A pozor, tloušťka nebo vychrtlost nevypovídají nic o tom, zda dostávají to, co potřebují. „Lidé, kteří zvířata nechtějí, je krmí většinou

>> Drtivá většina psů v nouzi jsou nalezenci. Prohlédnout si je můžete na www.pesweb.cz/cz/docasna-pece-hope. Foto archiv Jany Plaňanské (3)

chlebem namočeným ve vodě, takže psi jsou sice buclatí, ale nemají žádnou výživu. Často se ke mně dostanou s nějakou infekcí a samozřejmě neodčervení.“

Stovky lepších osudů

Jana Plaňanská poskytla azyl už pár stovkám nalezenců, jež se většinou podařilo umístit do nových domovů. „Pečlivě vybírám, komu pejska svěřím, protože někteří to podceňují a neuvědomují si, že jde o zvíře, které něčím prošlo a třeba není zvyklé poslouchat. Bohužel se najdou borci, co si myslí, že po třech týdnech mají doma vychovaného pejska, pustí ho z vodítka a pak mě volají na pomoc,“ říká trochu nakvašeně.

Stejně tak v ní vzbuzuje pochybnosti starší zájemce, u něhož se dá předpokládat, že za patnáct let, kdy ho pes bude nejmíň potřebovat, bude mít nejspíš co dělat sám se sebou. „Když se u pětasedmdesátinika ujišťuji, jak dlouho ještě vydrží čilý, uráží se, že mu pejska snad nechci dát. Jenže já ho nedám ani do rodiny s malými dětmi, kde je jasné, že se mu nebudou patřičně věnovat. Na ulici vidím, jak žena tlačí kočár s nemluvnětem, druhé dítě jede na koloběžce a někde v dálce po-

bíhá pes. Potom tatáž paní napsá píše na sociální síť: Tragédie přejeli nám psa!“

Svou smečku dotuje z peněz, které vydělá v salónu, mimořádně mladá klady spojené hlavně se zdravotní péčí pomáhá hradit organizace Pet Heroe. Přitom nejednou jí veterináři navrhovali, aby nechala nemocné zvíře utratit, zvláště když se ví, že jde o tuláka. Pokaždé si ale postavila hlavu, výsledkem čehož je kupříkladu živá a zdravá fenka Bajlá, která původně dokázala jenom zvednout hlavičku, vůbec nepostavila, natož aby udělala krůček. „I tentokrát nám s rehabilitací pomohla naše úžasná veterinářka Renata Kvapilová.“

Na straně zvířat

„Postupně jsou všechny mé osobní věci vytlačovány skladem pro psy. Všude, kde to jde, mám pohotovostní léky, jednorázové rukavice, povlečení, jednorázové podložky, spoustu vodítek a různé velké obojky a postroje,“ vypočítává paní Jana a dodává: „Tyhle náklady si řada nových majitelů vůbec neuvědomí a myslí si, že se mi odvděčí desetakilovým pytlím granulí za sto třicet korun, jenže ty psům ani nemůžu dát, aby se mi z toho nepodělili.“

Pak významně říkají, co všechno musejí pro psa ještě nakoupit. Mám co dělat, abych se udržela, protože sama podle potřeby pořizuju dvacet třicet kabátků a bundiček, různé druhy jídla pro různé věkové kategorie, vždyť leckdy tu mám kojence už od čtrnácti dnů.“

Jak je vidět, Jana Plaňanská, která se dvacet let živí jako kosmetička, ale v životě si prošla také profesí plavčice a knihovnice a provozovala obchody s dětským oblečením, je momentálně na straně zvířat a komunikace s lidmi jí dává někdy zabrat. „Už snad miliónkrát jsem s tím chtěla skončit a po letech se podívat zase k moři, ale po každé si řeknu, že nikdo jiný je nezachráním,“ otvárá pohled na chlupáče kolem sebe.